

બી.પી.ઈ.એસ. સત્ર -1

Major (Core) - શારીરિક શિક્ષણનો ઇતિહાસ અને આધુનિક પ્રવાહો

Major (Core) – History of Physical Education and Modern Trends

આંતરિક ગુણ				બાહ્ય ગુણ	કુલ ગુણ	ક્રેડિટ	શૈક્ષણિક કલાક
આંતરિક કસોટી	એસાઈમેન્ટ	સેમિનાર/ટ્યુટોરીયલ/ અભ્યાસવર્ગ/ક્ષેત્રકાર્ય	કુલગુણ				
20	10	10	40	60	100	4	60

એકમ	વિષયવસ્તુ	કલાક
1	<ul style="list-style-type: none"> • ભારતમાં રામાયણ અને મહાભારતકાળમાં શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિ અને વિકાસ • બ્રિટિશકાળમાં શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિ અને વિકાસ • પ્રાચીન ગ્રીસમાં શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિ અને વિકાસ 	12
2	<ul style="list-style-type: none"> • પ્રાચીન ઓલિમ્પિક રમતોત્સવનો ઉદભવ અને વિકાસ • આધુનિક ઓલિમ્પિક રમતોત્સવનો ઉદભવ અને વિકાસ • એશિયન રમતોત્સવનો ઉદભવ અને વિકાસ 	12
3	<ul style="list-style-type: none"> • ભારતમાં ચાલતી શારીરિક શિક્ષણ અને રમતગમતની વિવિધ સંસ્થાઓનો પરિચય, ઉદભવ અને વિકાસ <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> <ol style="list-style-type: none"> 1. એલ.એન.યુ.પી.ઈ. (ગ્વાલિયર) 2. વાય.એમ.સી.એ.(મદ્રાસ) 3. એચ.વી.પી.એમ.(અમરાવતી) 4. આઈ.ઓ.એ. </div> <div style="width: 45%;"> <ol style="list-style-type: none"> 5. એસ.એ.જી. 6. એસ.એ.આઈ. 7. એન.એસ.એન.આઈ.એસ.(પતિયાલા) 8. આઈ.ઓ.સી </div> </div>	12
4	<ul style="list-style-type: none"> • ભારતમાં ચાલતા શારીરિક શિક્ષણ અને રમતગમતના વિવિધ અભ્યાસક્રમો <ol style="list-style-type: none"> 1. બી.પી.ઈ.એસ. છ સેમેસ્ટરનો અભ્યાસક્રમ 2. બી.પી.એડ્. ચાર સેમેસ્ટરનો અભ્યાસક્રમ 3. એમ.પી.એડ્. ચાર સેમેસ્ટરનો અભ્યાસક્રમ 4. એમ.પી.ઈ.એસ. ચાર સેમેસ્ટરનો અભ્યાસક્રમ 5. એમ.ફિલ. બે સેમેસ્ટરનો અભ્યાસક્રમ 6. પીએચ.ડી. છ સેમેસ્ટરનો અભ્યાસક્રમ 	12
5	<ul style="list-style-type: none"> • ભારત અને ગુજરાતમાં રમતગમત ક્ષેત્રે અપાતા વિવિધ પારિતોષિકો <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> <ol style="list-style-type: none"> 1. એકલવ્ય પારિતોષિક 2. સરદાર પટેલ પારિતોષિક 3. જયદિપસિંહ બારિયા પારિતોષિક </div> <div style="width: 45%;"> <ol style="list-style-type: none"> 4. રાજીવ ગાંધી ખેલરત્ન પારિતોષિક 5. અર્જુન પારિતોષિક 6. દ્રોણાચાર્ય પારિતોષિક </div> </div>	12

સંદર્ભગ્રંથો:

1. ફેન્ડ્સ બી. ડોન અને એડોર્ડ ટી. હોલી, યુરક પુરીબોઝ, ધ હેલ્થ હેન્ડબુક, અમેરીકા: લાઈબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ કેટલોગ પબ્લી., 199.
2. ગ્રીનબોર્ગ એસ. જેરોલ્ડ એન્ડ ડેવિડ પોર્ગમેન, ફિઝિકલ ફિટનેશ એ વેલનેશ એપ્રોચ, ન્યુ જર્સી: પ્રેન્ટિસ હોલ, 1986.
3. પટેલ આત્મારામ, સોલંકી દેવેન્દ્રસિંહ, રમત મનોવિજ્ઞાન, ભારત ઈન્સ્ટીટ્યુટ, અમદાવાદ, 1997.
4. હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ, શારીરિક શિક્ષણના સિધ્ધાંતો અને પ્રવાહો, 2000.
5. અજમેરસિંહ અને અન્ય, શારીરિક શિક્ષણ તથા ઓલિમ્પિક એક અભિયાન, લુધિયાણા: કલ્યાણ પબ્લીશર્સ, 2004.
6. બુશર, ચાર્લ્સ એ., ફાઉન્ડેશન ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, સેન્ટ લુઈસ: મોસ્બી કોલેજ, પબ્લિશિંગ, 1987.

Major (Core) 3-1 Specialization Game

- બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, , હેન્ડબોલ કબડ્ડી અને ખો-ખો (કોઈ પણ એક)
- મેદાન અંકન અને મૂળભૂત કૌશલ્ય પ્રાવિણ્ય

Minor – 1- Athletics I

ખેલક્રૂદ (દોડ, લાંબીક્રૂદ, ગોળાક્રૂદ, વિજદોડ, ઉચ્ચક્રૂદ, ચક્રક્રૂદ)

- મેદાનની રચના અને અંકન
- સાધન અને સુવિધાઓ
- દોડના પ્રકારો (ટૂંકી દોડ, મધ્યમ દોડ અને લાંબી દોડ)
- પ્રસ્થાનના પ્રકારો (ટૂંકું પ્રસ્થાન, મધ્યમ પ્રસ્થાન, લાંબુ પ્રસ્થાન અને ખડું પ્રસ્થાન)
- ફિનિશના પ્રકારો (ચેસ્ટ અને સોલ્ડર ફિનિશ)
- લાંબીક્રૂદ શૈલી –(દોડ રાહ, હવાતર પદ્ધતિ, હવાચાલ, લટક પદ્ધતિ)
- ગોળાક્રૂદ શૈલી (પક્કડ, ઊભણી, ખડીક્રૂદ, પેરીયોબ્રાયન પદ્ધતિ, ડિસ્કોપુટ પદ્ધતિ)
- વિઘ્ન દોડ – પ્રસ્થાન, પહેલા વિઘ્ન સુધીની આગમ દોડ, પ્રથમ વિઘ્ન પસાર, બે વિઘ્નો વચ્ચેના કદમો, છેલ્લા કદમો અને ફિનિશ
- ઉંચીક્રૂદ-પલાણ પદ્ધતિ, ફોસ્બરી ફ્લોપ પદ્ધતિ, પેસકદમી, ઠેક, વાંસ પસાર, ઉતરાણ
- ચક્રક્રૂદ: પક્કડ, પ્રારંભિક સ્થિતિ, ઝોલા, ફિરકી, ફેંક, પગબદલ

Minor 3- Indigenous Activities

કેલેસ્થેનિક્સ, ડમ્બેલ્સ, વોન્ડ, લેઝિમ(હીન્દુસ્તાની અને ઘાટી), લાઠી, મગદળ, ફીલમાર્ચ, વાસકવાયત, ધ્વજ કવાયત

- કેલેસ્થેનિક્સ: સિનાક્સ, આગેબાજુ હસ્ત, આગે ઉપે બાજુ હસ્ત, આગે પાંચ સ્કંધ હસ્ત, કમર મરોડ, કમર ઝૂક, અંગૂઠા પકડ, આગે પાંચ પવિત્રા, નીમ બેઠક, કુદનતાલી, બેઠકના 1 થી 5 દાવ
- ડમ્બેલ્સ: ઉપે નીચે ઠોક, કમર ઝૂક ઠોક, પીછે આગે ઠોક, દાચે બાચો ઠોક, આગે અળંગા ઠોક, બાજુ અળંગા ઠોક, પેટ ધૂંટણ ઠોક, ચો ફેર ઠોક
- વોન્ડ: બાજુ પાવ સ્કન્ધ હસ્ત, આગે પાંચ સ્કન્ધ હસ્ત, આગે બાજુ પાંચ, બાજુ પાંચ આંટી લગાવ, પીછે પાંચ પેડી તાણ, પીછે આગે પાંચ

- લેઝીમ (લેઝીમ હોશિયાર, લેઝીમ આરામ સે, દો આવાજ, ચાર આવાજ, આઠ આવાજ, તાલ સે કદમ, પવિત્રા એક, પવિત્રા દો, પાવ ચક્ર, આઘા ચક્ર, ફીરકી પટલ, દુલ, બેઠક – અવાજ, આગે પાવ, કદમ તાલ, ફૂદન પવિત્રા અને પૂર્ણ બેઠક)
- લાઠી - લાઠી લપેટ, લાઠી આરામ, લાઠી હોશિયાર અને પવિત્રા – હોશિયાર, સાદી, ઉલટી, દોરૂખ, મિલ્લત, આગે ફલાંગ, પીછે ફલાંગ, દોહેરી વેલ – એક, દોહેરી વેલ – દો, દોહેરી વેલ જંગ, દોહેરી વેલ બેઠક, સલામી – એક અને સલામી દો.
- મગદળ- ઝોલે હાથ, સીના, એકરી શિરી સીધે, દોહરી શિરી સીધે, બાહુ એક, બાહુ દો, એકરી વજેદાર સીધે, દોહરે વજેદાર સીધે
- ફિલમાર્ય (સાવધાન, વિશ્રામ આરામ સે, દાહીને સજ, સામને દેખ, ગિનતી કર, દાહિને મુડ, બાહિને મુડ, પીછે મુડ, કદમ તાલ, તેજ ચાલ, સલામી દે, જેસે થે સ્વસ્થાન અને વિસર્જન.)
- વાંસ કવાયત- વાંસ ઉઠાન, વાંસ જમીન પે, બાજુ વાંસ, ઉપે વાંસ, બાજુ આગે વાંસ, ઝોલે વાંસ, બાજુ પવિત્રા વાંસ, બગલ વાંસ, બેઠક વાંસ, બાજુ ઝૂક વાંસ.
- ધ્વજ કવાયત ઉપે આગે હાથ, ઉપે બાજુ હાથ, બાજુ પવિત્રા પીછે ઠોક, બાજુ પવિત્રા ઉપે હાથ, બાજુ પાવ ઉપે પીછે હાથ, બાજુ હાથ દિશા ફેર, ફૂદન ઉપે નીચે હાથ, આગે પવિત્રા કમર મરોડ, આગે પવિત્રા કમર ઝૂક અને બાંચે દાહિને પવિત્રા
- ધ્વજવંદન વિધિ- રાષ્ટ્રધ્વજ ક્યાં ફરકાવવો, ધ્વજ ક્યારે ફરકાવવો, ધ્વજને વાળવાની રીત, ધ્વજને બાંધવાની રીત, ધ્વજવંદન કરવાની રીત, મુખ્ય મહેમાનનું સ્થાન, ધ્વજ અવરોહણ વિધિ, રાષ્ટ્રધ્વજને સંભાળપૂર્વક જતન કરવા માટેના સૂચનો

**Multidisciplinary
Computer Application
B.P.E.S – Semester-1**

ઉદ્દેશો:

- કમ્પ્યુટર સિસ્ટમ અને ઓપરેશન થી વિદ્યાર્થીઓ પરિચિત થશે.
- વિવિધ સોફ્ટવેર અને ઓફીસ ઓટોમેશનને સમજી તેનો અસરકારક રીતે ઉપયોગ કરવા માટે આવશ્યક કુશળતા કેળવશે.

યુનિટ	વિષય	કલાક/ ક્રેડીટ (45/3)
1	કમ્પ્યુટરનો ખ્યાલ	15
	ડેટા (Data), ઇન્ફોર્મેશન (Information), પ્રોસેસિંગ (Processing), Bit, Byte, Nibble નો ખ્યાલ	
	કમ્પ્યુટર-વ્યાખ્યા, લાક્ષણિકતાઓ, મર્યાદાઓ, વર્ગીકરણ, ઉપયોગીતા	
	કમ્પ્યુટર સંચાલન, CPU, ALU and Memory	
	કમ્પ્યુટર સીસ્ટમ: Hardware, Software, Firmware, Livewire	
	Hardware: ઈનપુટ, આઉટ અને સ્ટોરેજ સાધનો & Software: એપ્લીકેશન સોફ્ટવેર અને સિસ્ટમ સોફ્ટવેર	
	કમ્પ્યુટર સલામતી	
2	ઓપરેટીંગ સિસ્ટમનો ખ્યાલ	15
	વિવિધ ઓપરેટીંગ સિસ્ટમ અને પદ્ધતિ, કાર્ય પદ્ધતિ, વર્ગીકરણ	
	યુઝર ઇન્ટરફેસનો ખ્યાલ અને બુટીંગ પ્રોસેસ	
	Windows ઓપરેટીંગ સિસ્ટમનો ખ્યાલ	
	Linux ઓપરેટીંગ સિસ્ટમનો ખ્યાલ	
	Mobile ઓપરેટીંગ સિસ્ટમનો ખ્યાલ (Android and iOS)	
3	વર્ડ પ્રોસેસિંગનો ખ્યાલ	15
	ઓફીસ ઓટોમેશન ટૂલ્સનો પરિચય	
	વર્ડ પ્રોસેસર – શબ્દ પ્રક્રિયક સોફ્ટવેર <ul style="list-style-type: none"> • વર્ડ પ્રોસેસીંગ એટલે શું ? વર્ડ વાપરવાના ફાયદાઓ • ઓપનીંગ સ્ક્રીનના ભાગો મેનૂબાર, ટૂલબાર, રૂલર, સ્ક્રોલ બાર, સ્ટેટસ બાર, મેનૂ 	

<ul style="list-style-type: none"> વર્ડ પ્રોસેસરના મેનુ 	
દસ્તાવેજ માં સુધારા વધારા કરવા ફાઇનડ અને રીપ્લેસ, કટ, કોપી અને પેસ્ટ, હેડર અને ફૂટર, ઓટો ટેક્સ્ટ, સ્પેલિંગ અને ગ્રામર	
દસ્તાવેજને ફોર્મેટ કરવાના વિવિધ વિકલ્પો ફોન્ટ, ફોન્ટ સાઈઝ, ટાઈપફેસ, ફોન્ટ ઈફેક્ટ્સ (ફોન્ટ કલર, ઈફેક્ટ્સ, આઉટલાઈન, શેડો), બુલેટ્સ અને નંબરીંગ, બોર્ડર અને શેડ્સ, વિવિધ એલાઈનમેન્ટ, સ્પેસીંગ	
ટેબલ તૈયાર કરવા અને તેની વિવિધ સવલતો	
મેઇલ મર્જ પ્રક્રિયાના પગલાં	
પ્રાયોગિક કાર્ય : યુનિટ 3 આધારિત	

સંદર્ભ ગ્રંથ:

- Saidhantik ane Hetulakshi “Computer” by Dr. Satish Patel, Dr. Satish Patel Self Publication.
- Computer Fundamentals by Dr. Satish Patel & Mr. Bhavin Patel, Dr. Satish Patel Self Publication.
- Comdex computer course.
- Expert Computer corse : Satish Jain, BPB Publication.

અધ્યાપન પદ્ધતિ:

- વર્ગખંડ વ્યાખ્યાનો, પી.પી.ટી. પ્રસ્તુતીકરણ, જુથ ચર્ચા, સ્વાધ્યાય, ઇન્ટરેક્ટીવ વિડિયો
- કમ્પ્યુટર પ્રાયોગિક કેસ, અસાઇનમેન્ટ, રજુઆત અને અમલીકરણ પ્રક્રિયા

શીખવાની પ્રક્રિયાના નિષ્પન્ન:

- વિદ્યાર્થીઓ કમ્પ્યુટરની મૂળભૂત વિભાવનાઓ સાથે ગાંધી વિચારની આધારિત ટેકનોલોજીનો સમૂચિત ઉપયોગ કરતા થશે અને સંપોષિત વિકાસના વિકલ્પ રૂપે તે પ્રત્યે સ્વતંત્ર તાર્કિક વિચારો ટેકનોલોજીના માધ્યમથી અમલ અને વિશ્લેષણ કરી શકવાની ક્ષમતા કેળવી શકશે. ટેકનોલોજીના આધુનિક આયામોને વ્યક્તિ, સરકાર કે ધંધાકીય ઉપયોગ અને ભૂમિકાને વિસ્તૃત ફલક સાથે સમજતા થશે.

Ability Enhancement Courses

English

AEC 101: Compulsory

English To Be Effective from

2023-24

Credit: 2

No. of Hours: 30

Internal Evaluation: 40

Semester-End Examination: 60

Objectives: The paper aims to develop reading and comprehension ability of the students. It also aims to enable students to identify grammatical categories as used in a text and make them to use it on their own in small writing passages.

Learning Outcomes:

1. Comprehensive understanding of texts and passages
2. Understanding of different vocabularies, sentence structures and one-word substitute
3. Students will understand the prescribed grammatical categories

Unit No.	Title	Teaching Methodology	Weightage and Duration
1	Unit 1: Reading and Comprehension 1.1 "Fifteen Paces" by Alan Davidson 1.2 "A Thief's Story" by Ruskin Bond	1. Classroom lectures 2. Slide Show on analyzing text 3. PPT on Story Teaching 4. You Tube Videos on using different dictionaries and finding their pronunciation	40% 08 Hours
2	Unit 2: Grammatical Categories 2.1 Articles 2.2 Introduction to Parts of Speech 2.3 Verbs 2.4 ConCORDS	1. Classroom lectures 2. PPT on Articles, Different Exercises, Parts of Speech, Subject-Verb Agreement 3. You Tube Videos on learning articles, Parts of Speech, Subject-verb Concord etc.,	40% 16 Hours
3	Unit 3: Writing Skills	1. Classroom lectures	20%

	<p>This unit will focus on writing simple descriptive passages. The faculty will provide points for writing passages.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Importance of Physical Fitness 2. First Week in the University 3. Importance of Sports 	<ol style="list-style-type: none"> 2. PPT on types of essays 3. You Tube Videos on jotting down different essays, types of essays and the difference between essay and paragraph 	06 Hours
--	---	--	----------

References:

Alexander, L.G. 1990 . *Longman English Grammar Practice for Intermediate Students*. Longman Group (Ltd.), UK, p. 110.

Azar, B. S. 1992. *Fundamentals of English Grammar*. 2nd ed. New York: Pearson ESL. ISBN: 0-13-338278-8. [Workbook: ISBN 0-13-347097-0, Teacher's guide: ISBN 0-13-347105-5, Answer key: ISBN 0-13-338534-5]

Azar, B. S. 1996. *Basic English grammar*. 2nd ed. New York: Pearson ESL. ISBN: 0-13-368317-6. [Teacher's guide: ISBN 0-13-368325-7, Answer key: ISBN 0-13-518119-4]

Azar, B. S. 1998. *Understanding and using English grammar*. 2nd ed. New York: Pearson ESL. ISBN: 0-13-943614-6. [Workbook: ISBN 0-13- 952839-3, Teacher's guide: ISBN 0-13-928565-2, Answer keys: ISBN 0-13-932898-X and 0-13946393-3]

Greenbaum, S. and R. Quirk. 1990. *A student's grammar of the English language*. New York: Longman. ISBN: 0-582-05971-2.

Thaker P.K. and others. Ed. 1997. *Developing English Skills*. New Delhi: OUP

Wren, P. C. and H. Martin. *High School English Grammar and Composition*. (Gujarati). Trans. Dr. Usha Upadhyay and Jegeesha Upadhyay. New Delhi: S. Chand, 2013.

Value added Course
Environmental Science

એકમ-1

- પર્યાવરણ અર્થ, વ્યાખ્યા
- પર્યાવરણના આવરણ
 1. જલાવરણ
 2. મૃદાવરણ
 3. વાતાવરણ
 4. જીવાવરણ
 5. પર્યાવરણનું મહત્વ

એકમ-2

- કુદરતી સંશાધનો
 1. વન સંશાધન- પ્રકાર, મહત્વ અને સમશ્યા
 2. જળ સંશાધન- પ્રકાર, મહત્વ અને સમશ્યા
 3. જમીન સંશાધન- પ્રકાર, મહત્વ અને સમશ્યા
 4. ખનીજ સંશાધન- પ્રકાર, મહત્વ અને સમશ્યા
 5. ઉર્જા સંશાધન- પ્રકાર, મહત્વ અને સમશ્યા

એકમ-3

- પ્રદુષણની વ્યાખ્યા
- પ્રદુષણના પ્રકારો
 1. વાયુ પ્રદુષણ- કારણો, અસરો અને અટકાવવાના ઉપાયો
 2. જળ પ્રદુષણ- કારણો, અસરો અને અટકાવવાના ઉપાયો
 3. ધ્વનિ પ્રદુષણ- કારણો, અસરો અને અટકાવવાના ઉપાયો
 4. જમીન પ્રદુષણ- કારણો, અસરો અને અટકાવવાના ઉપાયો
 5. ગાંધી વિચારની દૃષ્ટિએ પર્યાવરણ

સંદર્ભ સાહિત્ય

1. રમેશ સાવલિયા પર્યાવરણ સાથી, પર્યાવરણ શિક્ષણ કેન્દ્ર અમદાવાદ, 2004.
2. શેઠ પ્રવિણ ગાંધી વિચાર અને પર્યાવરણ, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ, 1995
3. બીપીનચન્દ્ર સુક્લ પર્યાવરણીય કાયદાઓ યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ અમદાવાદ
4. સુમનબેન ચૌધરી પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ અમદાવાદ
5. જે.સી.પટેલ સમાજ અને પર્યાવરણ, પાશ્વ પ્રકાશન અમદાવાદ
6. આલોકકુમાર બંસલ પર્યાવરણ એવમ પર્યાવરણીય સંરક્ષણ, સબલાઇમ પબ્લીકેશન જયપુર, 2007
7. એસ.પી.મિશ્રા , પર્યાવરણ એવમ વન વિકાસ આવિષ્કાર પબ્લીશર્સ જયપુર, 2007
8. આર.એસ.મિશ્રા પર્યાવરણ વિજ્ઞાન યુનિવર્સિટી પબ્લીકેશન ન્યુ દિલ્હી, 2010

2. Padyatra
Value added Course
Community Related Activity
Skill Enhancement Course

- **Udyog**

1. Sports Ground Maintenance & Sports Equipment Repairing.

બી.પી.ઈ.એસ. સત્ર -2

Major (Core) – શરીર રચના અને શરીર વિજ્ઞાન

Major (Core) – Anatomy and Physiology

આંતરિક ગુણ				બાહ્ય ગુણ	કુલ ગુણ	કેડિટ	શૈક્ષણિક કલાક
આંતરિક કસોટી	એસાઈમેન્ટ	સેમિનાર/ટ્યુટોરીયલ/ અભ્યાસવર્ગ/ક્ષેત્રકાર્ય	કુલગુણ				
20	10	10	40	60	100	4	60

એકમ	વિષયવસ્તુ	કલાક
1	<ul style="list-style-type: none">શરીર રચનાનો અર્થ અને વ્યાખ્યા, શરીર વિજ્ઞાનનો અર્થ અને વ્યાખ્યા, કોષો અને કોષોની રચના, સ્નાયુતંત્ર (Muscular system), સ્નાયુતંત્રનો અર્થ, સ્નાયુઓના પ્રકારો, સ્નાયુઓની બનાવટ અને સ્નાયુબંધની બનાવટ	12
2	<ul style="list-style-type: none">અસ્થિતંત્ર (Skeleton system), અસ્થિતંત્રનો અર્થ, અસ્થિના પ્રકારો, અસ્થિની રચના અથવા બંધારણ, અસ્થિતંત્રનાં કાર્યો, હાડકાના સાંધા એટલે શું અને હાડકાના સાંધાના પ્રકારો	12
3	<ul style="list-style-type: none">પાચનતંત્રનો અર્થ, પાચનતંત્રમાં ભાગ લેતાં મુખ્ય અવયવો અને તેનાં કાર્યો, મોં, જીભ, દાંત, અન્નનળી, જઠર, નાનું આંતરડું, સ્વાદુપીંડ, યકૃત, પીતાશય અને મોટું આંતરડું, ઉત્સર્ગતંત્રનો અર્થ, ઉત્સર્ગતંત્રમાં ભાગ લેતાં અવયવો તેના કાર્યો અને રચના, ફેફસાં, મોટું આંતરડું, મૂત્રપિંડ	12
4	<ul style="list-style-type: none">રુધિરાભિસરણ તંત્ર (Circulatory system), રુધિરાભિસરણ તંત્રનો અર્થ, લોહીનો રંગ, સ્વાદ, ધર્મીયતા, લોહીનાં ઘટકો (રુધિરરસ, રુધિરકોષ, સ્વેતકોષ), લોહીનાં કાર્યો, હૃદયનું સ્થાન, વજન, કદ અને આંતરિક અને બાહ્ય રચના, ધમની, શિરા, કેશવાહિની	12
5	<ul style="list-style-type: none">શ્વાસનતંત્ર (Respiratory system), શ્વાસનતંત્રનો અર્થ અને વ્યાખ્યા, શ્વાસનતંત્રમાં ભાગ લેતા અવયવો નાક, ગળું, સ્વરચંત્ર, શ્વાસનળી, શ્વાસવાહિની, ફેફસા અને ઉદરપટલચેતાતંત્ર (Nervous system), ચેતાતંત્રનો અર્થ, ચેતાતંત્રનાં અવયવો, સ્વતંત્ર અથવા અનિચ્છાવર્તી ચેતાતંત્ર, મધ્યસ્થ ચેતાતંત્ર, મજ્જાઘટકની રચના, પ્રતિક્ષિપ્ત ક્રિયા	12

સંદર્ભગ્રંથો:

1. મિલર ડેવિડ કે. એન્ડ અર્લ એલન, ફિટનેશ એ લાઈફ ટાઈમ એચિવમેન્ટ, દિલ્હી: સુરજિત પબ્લિ., 1982.
2. મુલર જે. પી., હેલ્થ એક્સરસાઈઝ એન્ડ ફિટનેશ, દિલ્હી સ્પોર્ટ્સ પબ્લિ., 2000.
3. હરકિશન ગાંધી, શરીર રચના અને શરીર વિજ્ઞાન, અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ, 1995.
4. બી. એ. પ્રજાપતિ અને અન્ય, માનવ શરીર અને વ્યાયામ, ગુજરાત રાજ્ય પાઠ્ય પુસ્તક મંડળ, ગાંધીનગર, 2002, પા. નં. 1, 14 થી 19, 23 થી 33, 36 થી 43.
5. દેવેન્દ્રસિંહ ઢુલ, શરીર રચના ક્રિયાવિજ્ઞાન અને સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ, ફેન્ડસ પબ્લિકેશન, દિલ્હી, 1998, પા. નં. 12 થી 16.
6. હરીભાઈ પટેલ અને અન્ય, શરીર રચના વ્યાયામ અને સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ, ઉ. ગુ. યુનિવર્સિટી પાટણ 2006 પા. નં. 1 થી 23, 24 થી 32.

Major (Core) 3-1 Specialization Game

- બાસ્કેટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ કબડ્ડી અને ખો-ખો (કોઈ પણ એક)
- નિયમો અને કૌશલ્ય પ્રાવિણ્ય

Minor – 1- Athletics 2

ખેલક્રૂદ (રીલે દોડ, લંગડીફાળ ક્રૂદ,બરછી ફેક, સ્ટીપલ ચેજ,વાંસક્રૂદ,હથોડા ફેક)

- મેદાનની રચના અને અંકન
- સાધન અને સુવિધાઓ
- રીલે દોડના પ્રકારો (૪ x ૧૦૦ અને ૪ x ૪૦૦)
- રીલે દોડની મૂળભૂત પદ્ધતિઓ (પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ)
- ફિનીશીંગ (ચેષ્ટ અને સોલ્ડર)
- લંગડીફાળ ક્રૂદની મૂળભૂત શૈલી (પેશકદમી, ટેઈક ઓફ, લંગડી, ફાળ, ક્રૂદ અને ઉતરાણ)
- બરછી ફેકની મૂળભૂત શૈલી (૧. પકડ – (અમેરીકન, હંગેરીયન, ફેનિસ), ૨. બરછી વહન ખંભાથી ઉપર, વહન અણી ઊંચે, મોખરે વહન અણી નીચે, નીચે હાથ વહન, ૩. ફેક ખડી ફેક, દોડ ફેક અને પગ બદલ)
- સ્ટીપલ ચેઈઝની શૈલી (ખડુ પ્રસ્થાન, દોડ કદમો, વિઘ્ન પસાર, ફિનીશીંગ)
- વાંસક્રૂદની મૂળભૂત શૈલીઓ (વાંસ પકડ અને વહન, આગમ દોડ, વાંસની રોપણી – સરક, પગ ઠેંક, ઝોલો, ઉચક, શરીરની ફિરકી, ધકેલ અને વાંસ ઓળંગ અને ઉતરાણ)
- હથોડા ફેકની મૂળભૂત શૈલીઓ (પકડ, ઊભણી, પ્રાથમિક ઝોલા, ઝોલા સાથેની ગતિ, ફિરકી, ફેક અને પગ બદલ)
- નિયમો અને પંચકાર્ય

Minor 2- Gymnastics

- ભાઇઓ માટે- ફ્લોરએક્સરસાઇઝ, વોલ્ટીંગ હોર્સ, પોમેલ હોર્સ, ડબલ બાર, સિંગલબાર, રોમનરીંગ
- બહેનો માટે - ફ્લોરએક્સરસાઇઝ, વોલ્ટીંગ હોર્સ,અનઇવનબાર, બેલેન્સબીમ
- મેદાનની રચના અને અંકન, સાધન અને સુવિધાઓ, નિયમો અને પંચકાર્ય
- ફ્લોર એક્સરસાઇઝ (ફોરવર્ડ રોલ, બેકવર્ડ રોલ, એસ્ટ્રાઇડ ફોરવર્ડ રોલ, એસ્ટ્રાઇડ બેકવર્ડ રોલ, કાર્ટ વ્હિલ, વી-સ્કેલ, હેન્ડ સ્ટેન્ડ, હેડ સ્ટેન્ડ, હેન્ડ સ્ટેન્ડ ફોરવર્ડ રોલ, બેકવર્ડ રોલ ટુ હેન્ડ સ્ટેન્ડ, રાઉન્ડ ઓફ, સાઇડ સ્પ્લીટ, કમાન)
- વોલ્ટીંગ ટેબલ (એપ્રોચ રન એન્ડ જમ્પ ફોમ બોર્ડ, બીટવીન વોલ્ટ, એસ્ટ્રાઇડ વોલ્ટ, સાઇડ વોલ્ટ, વુલ્ફ વોલ્ટ, ફ્રન્ટ વોલ્ટ, ડાઇવ એન્ડ રોલ, હેન્ડ સ્પ્રીંગ, નીઝ ઓન જમ્પ ઓફ - જમ્પ ઓન)
- સીંગલ બાર (ની-અપ સ્ટાર્ટ, ની-સર્કલ, સર્કલ એબોવ ધી બાર, હાફ ટર્ન ઈન સ્વીંગ, સર્કલ અન્ડર ધી બાર, નેસ્ટ હેન્ગ, એલબો સર્કલ - ફોરવર્ડ અને બેકવર્ડ)
- અનઇવન બાર (સ્ટ્રેટ આર્મ સપોર્ટ માઉન્ટ, ક્રોસ સીટ, વી સ્કેલ, વન લેગ સ્કવોટ, ઓવર ધી હાઇ બાર, સ્ટ્રેડલ સ્કેટ, હેન્ડ સ્ટેન્ડ અને ફોરવર્ડ રોલ)
- રોમન રીંગ (સ્વીંગ, સર્કલ અન્ડર ધ રીંગ, નેસ્ટ હેન્ગ, એસ્ટ્રાઇડ આર્મ રાઇટ એન્ડ લેફ્ટ, એલ - સેપ, આર્મ પોઝીશન)
- પોમેલ હોર્સ (1. સર્કલ, 2. સીંગલ લેગ હાફ સર્કલ - રાઇટ એન્ડ લેફ્ટ લેગ, 3. ફુલ સર્કલ - રાઇટ એન્ડ લેફ્ટ લેગ, 3. બોથ લેગ સર્કલ અને સીઝર)
- બેલેન્સીંગ બીમ (સ્ટેટ આર્મ માઉન્ટ, સિમ્પલ વોક, ટી-સ્કેલ, ઝલાઇડ વોક, ફ્રન્ટ સ્કેલ ફોરવર્ડ રોલ, ની - સ્કેલ, વન લેગ માઉન્ટ, જમ્પ વોક અને સિમ્પલ ડિસમાઉન્ટ)

**Multidisciplinary
Computer Application**

ઉદ્દેશો:

- સ્પ્રેડશીટ સોફ્ટવેર અને તેના વિવિધ ઓપરેશન થી વિદ્યાર્થીઓ પરિચિત થશે.
- નેટવર્ક અને ઈન્ટરનેટને સમજી તેનો અસરકારક રીતે ઉપયોગ કરતા શીખશે.

યુનિટ	વિષય	કલાક/ કેડીટ (45/3)																				
1	પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેરનો ખ્યાલ	15																				
	પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેરનો પરીચય અને જરૂરિયાત																					
	પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેર દ્વારા થતા જુદા જુદા કાર્યો અને (4P) - પ્રેઝન્ટેશનની ટેકનીક																					
	પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેરમાં ઉપલબ્ધ વિશિષ્ટ સગવડતાઓ																					
	પ્રેઝન્ટેશન બનાવવાની રીત અને તેના ઘટકો, પ્રેઝન્ટેશન વ્યૂ																					
	પ્રેઝન્ટેશન ફોર્મેટ કરવાના વિવિધ વિકલ્પો																					
	સ્લાઈડ શો, કસ્ટમ એનીમેશન, સ્લાઈડ ટ્રાન્ઝિશન																					
2	સ્પ્રેડશીટ સોફ્ટવેરનો ખ્યાલ	15																				
	સ્પ્રેડશીટનો પરીચય																					
	સ્પ્રેડશીટના વિવિધ ઘટકો (Sheet, Column, Row) અને Cell ફોર્મેટિંગ																					
	Formula અને Function નો પરિચય																					
	Function ના વિવિધ પ્રકાર																					
	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>Day</td> <td>Month</td> <td>Year</td> <td>Int</td> <td>Round</td> </tr> <tr> <td>Sqrt</td> <td>Sum</td> <td>Average</td> <td>Count</td> <td>Min</td> </tr> <tr> <td>Max</td> <td>Left</td> <td>Len</td> <td>Right</td> <td>Upper</td> </tr> <tr> <td>Lower</td> <td>If</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		Day	Month	Year	Int	Round	Sqrt	Sum	Average	Count	Min	Max	Left	Len	Right	Upper	Lower	If			
	Day		Month	Year	Int	Round																
Sqrt	Sum	Average	Count	Min																		
Max	Left	Len	Right	Upper																		
Lower	If																					
સ્પ્રેડશીટ ચાર્ટ: ચાર્ટ બનાવવાની જરૂરિયાત અને સ્પ્રેડશીટમાં ચાર્ટ બનાવવા માટેની ઉપલબ્ધ સગવડતાઓ																						
સોર્ટિંગ એટલે શું? સ્પ્રેડશીટમાં ડેટા સોર્ટ કેવી રીતે કરી શકાય?																						
3	નેટવર્કનો અને ઈન્ટરનેટ ખ્યાલ	15																				
	નેટવર્કનો પરિચય અને નેટવર્કના લાભ																					
	નેટવર્કના વિવિધ પ્રોટોકોલ (TCP/IP, HTTP, FTP)																					
	નેટવર્કના પ્રકાર: LAN, MAN, WAN અને નેટવર્ક ટોપોલોજી: રીંગ, સ્ટાર,																					

બસ, મેશ	
નેટવર્કના વિવિધ સાધનો (કેબલ, સ્વીચ, રાઉટર, મોડેમ, એન.આઈ.સી. કાર્ડ)	
ઈન્ટરનેટનો પરિચય, ઇતિહાસ, ઈન્ટરનેટના ઉપયોગો	
વર્લ્ડ વાઈડ વેબ, અને વેબ બ્રાઉઝરનો પરિચય	
URL, web page, અને website નો પરિચય	
DOMAIN NAME, અને IP Address નો પરિચય	
ઈન્ટરનેટની સેવાઓ : uploading, downloading, chat, conference, news, email	
પ્રાયોગિક કાર્ય : યુનિટ 1 અને 2 આધારિત	

સંદર્ભ ગ્રંથો :

- Saidhantik ane Hetulakshi “Computer” by Dr. Satish Patel, Dr. Satish Patel Self Publication.
- Computer Network by Dr. Satish Patel Self Publication.
- Comdex computer course
- Expert Computer corse : Satish Jain, BPB Publication

અધ્યાપન પદ્ધતિ:

- વર્ગખંડ વ્યાખ્યાનો, પી.પી.ટી. પ્રસ્તુતીકરણ, જુથ ચર્ચા, સ્વાધ્યાય, ઇન્ટરેક્ટીવ વિડિયો
- કમ્પ્યુટર પ્રાયોગિક કેસ, અસાઇનમેન્ટ, રજુઆત અને અમલીકરણ પ્રક્રિયા

શીખવાની પ્રક્રિયાના નિષ્પન્ન:

- વિદ્યાર્થીઓ કમ્પ્યુટરની મૂળભૂત વિભાવનાઓ સાથે ગાંધી વિચારની આધારિત ટેકનોલોજીનો સમૂચિત ઉપયોગ કરતા થશે અને સંપોષિત વિકાસના વિકલ્પ રૂપે તે પ્રત્યે સ્વતંત્ર તાર્કિક વિચારો ટેકનોલોજીના માધ્યમથી અમલ અને વિશ્લેષણ કરી શકવાની ક્ષમતા કેળવી શકશે. ટેકનોલોજીના આધુનિક આયામોને વ્યક્તિ, સરકાર કે ધંધાકીય ઉપયોગ અને ભૂમિકાને વિસ્તૃત ફલક સાથે સમજતા થશે.

**Ability Enhancement Courses
English**

(Dr. Atul Pamar Send you)

Value added Courses

ગાંધીવિચાર

આંતરિક ગુણ				બાહ્ય ગુણ	કુલ ગુણ	ક્રેડિટ	શૈક્ષણિક ક્લાક
આંતરિક કસોટી	એસાઈમેન્ટ	સેમિનાર/ટ્યુટોરીયલ/અભ્યાસવર્ગ/ક્ષેત્રકાર્ય	કુલગુણ				
20	10	10	40	60	100	4	60

એકમ	વિષયવસ્તુ	ક્લાક
1	<ul style="list-style-type: none"> ● સત્યના પ્રયોગો અથવા આત્મકથા, ગાંધીજીનું બાળપણ, ગાંધીજીનું વિદ્યાર્થી જીવન-1891 સુધી, દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગાંધીજી 	12
2	<ul style="list-style-type: none"> ● મંગલ પ્રભાત, વ્રતોનો ઉદભવ, ઇતિહાસ, ગાંધીએ પ્રબોધેલા એકાદશવ્રત, જીવનમાં વ્રતોનું સ્થાન, અહિંસક સમાજ રચના માટે વ્રતોનું આજના સંદર્ભમાં મહત્વ 	12
3	<ul style="list-style-type: none"> ● રચનાત્મક કાર્યક્રમો, સ્વરાજ્ય માટેના રચનાત્મક કાર્યક્રમો, કોમી એકતા, અસ્પૃશ્યતાના નિવારણ, દારૂ બંધી, ખાદી, ગામડાના વિકાસના સંદર્ભે રચનાત્મક કાર્યક્રમો, ગ્રામોદ્યોગ, ગ્રામ સફાઈ, આર્થિક સમાનતા, શિક્ષણના વિકાસ સંદર્ભે રચનાત્મક કાર્યક્રમો, નઈ તાલીમ, પ્રૌઢ શિક્ષણ, આરોગ્ય શિક્ષણ, પ્રાંતિક ભાષાઓ, રાષ્ટ્રભાષા, સમાજના વિકાસ સંદર્ભે રચનાત્મક કાર્યક્રમો, સ્ત્રી ઉન્નતિ કિસાનો, મજૂરો, આદિવાસીઓ, રક્તપિત્તના રોગીઓ, વિદ્યાર્થીઓ 	12
4	<ul style="list-style-type: none"> ● નઈ તાલીમ, વર્ધા શિક્ષણ યોજના, નઈ તાલીમના મુખ્ય સિદ્ધાંતો, મફત શિક્ષણ, ફરજિયાત શિક્ષણ, સર્વાંગિક શિક્ષણ, માતૃભાષા દ્વારા શિક્ષણ, શિક્ષણમાં સ્વાવલંબન, ઉદ્યોગ દ્વારા શિક્ષણ, સમવાપી શિક્ષણ, નઈ તાલીમની રાષ્ટ્રીય સંસ્થા તરીકે ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ. 	12
5	<ul style="list-style-type: none"> ● સ્વચ્છતા અને આરોગ્ય, વ્યક્તિગત અને સામાજિક જીવનના વિવિધ અંગોની સ્વચ્છતા માટેની દ્રષ્ટિ સ્વચ્છતા અને આરોગ્ય અંગોનો પરસ્પર સંબંધ, ગાંધીજીએ સૂચવેલ કુદરતી ઉપચારના પ્રયોગો, માટી, ખોરાક, પાણીના પ્રયોગો 	12

સંદર્ભગ્રંથો:

- ગાંધીજીની આત્મકથા
- ગાંધીજી મંગલપ્રભાત

- શાહ દશરથલાલ બાપુના જીવન વ્રતો
- શાહ દશરથલાલ રચનાત્મક કાર્યક્રમો આજના સંદર્ભમાં
- પટેલ ચી. ના. ગાંધીચરિત ગાંધી ખરી કેળવણી
- પટેલ એમ. એસ. ગાંધીજીની કેળવણીની ફિલસૂફી
- ગાંધીજી પાયાની કેળવણી
- ગાંધીજી રચનાત્મક કાર્યક્રમો
- ગાંધીજી આરોગ્યની ચાવી
- પંચોળી મનુભાઈ દર્શક, નઈ તાલીમનું નવનીત, સોનગઢ, ભાવનગર-2011.
- ભદ્ર નાનાભાઈ, નઈ તાલીમ અભિનવ જીવનદર્શન, સોનગઢ-ભાવનગર-2011.

Skill Enhancement Course

Udyog

1-Sports Ground Maintenance & Sports Equipment Repairing